

I
ELENA
(explicacions fictícies amb el pare)

Que potser t'he de tornar a explicar un cop més el principi de la història? Vaig créixer en un món que rebutjava tot el que jo era, i ho vivia com una injustícia perquè –i això m'ho repetia centenars de cops al dia, fins a l'avorriment–, ho vivia com una injustícia perquè no havia escollit el que era.

Ja ho he explicat, però ho he d'endreçar tot, m'ho vaig prometre, des dels primers anys de la meua vida ja se'm va diagnosticar el problema: quan vaig començar a expressar-me, a aprendre el llenguatge, a moure'm pel món, vaig sentir tot d'interrogacions al meu voltant, Per què parla així, l'Eddy, com una nena, si és un nen? Per què camina com una nena? Per què torça les mans quan s'expressa? Per què mira així els altres nens? No deu ser una mica marieta?

Jo no havia escollit caminar com caminava, parlar com parlava, no entenia per què era tan amanerat –és el que deia la gent del poble, Els gestos amanerats de l'Eddy, L'Eddy parla amb gestos amanerats–, no entenia per què aquells

gestos amanerats se m'imposaven a mi, al meu cos. No sabia per què m'atreien els cossos dels altres nois en comptes dels de les noies, que era el que s'esperava de mi. Era presoner de mi mateix. A la nit somiava que canviava, que em convertia en una altra persona, i potser va ser llavors, durant aquells primers anys de la meua vida, que la idea del canvi es va tornar tan central per a mi.

Tu vas ser un dels primers a preocupar-te'n. Al vespre, quan te n'anaves a l'habitació a ficar-te al llit amb la meua mare, sentia el que li deies –no hi havia porta entre les habitacions, comprar portes hauria costat massa car i tu havies separat les habitacions amb cortines trobades als encants del poble. Jo sentia l'olor de les cigarretes que fumaves al llit l'una rere l'altra, el fum arribava fins a mi, però sobretot sentia la teua veu, que viatjava a l'interior de la foscor, Per què parla així l'Eddy? Tampoc l'hem educat com un marieta, no ho entenc. No podria ser una mica normal?

Marieta. Vaig entendre als cinc o als sis anys que aquesta paraula em definiria i m'acompanyaria la resta de la meua existència.

El que tu no saps, perquè jo t'ho amagava, és que aquesta paraula em seguia a tot arreu, no només a casa sinó també pels carrers del poble, a l'escola, a tot arreu: tu no eres l'únic que se'n preocupava.

(O potser ja ho havies entès però no ho deies per protegir-te de la veritat?)

El que tampoc no saps és que l'insult em feia insuportable tota la resta, la pobresa, la nostra manera de viure, el racisme permanent del poble, com si l'exclusió m'obligués

a inventar el meu propi sistema de valors, un sistema en el qual jo tindria el meu lloc.

Quan la mare ens deia al vespre que no hi havia res per menjar, per falta de diners, la gana encara era més dura per culpa de l'Insult. Quan ja no quedava prou llenya per escalfar la casa, jo patia el fred amb més violència que els altres per culpa de l'Insult. Quan sentia les dones al forn o a la plaça de l'ajuntament exclamar Hi ha massa estrangers a França, tot són negres, les menyspreava i em sentia espontàniament del bàndol d'aquells que elles volien oprimir o destruir.

No sé com és possible tenir uns pensaments tan concrets i, en certa manera, tan adults i tan anacrònics en la infantesa, però recordo que me'n volia anar del poble i fer-me ric, poderós i cèlebre perquè pensava que aquell poder que hauria adquirit per mitjà de la riquesa o de la celebritat hauria pogut ser una revenja contra tu i contra el món que m'havia rebutjat. Hauria pogut mirar tots aquells que havia conegut durant la primera part de la meva vida, a tu i a tots els altres, per dir-vos: Mireu on soc ara. Vosaltres em vau insultar, però avui jo soc més poderós que vosaltres, us vau equivocar tractant-me de feble i menyspreant-me i ara patireu pels vostres errors. Patireu per no haver-me estimat.

Volia l'èxit a costa de la venjança.¹

Què sabies, tu, en el fons? Què no sabies, què havies volgut no saber? T'imaginaves la meva vida? Et feies preguntes?

1. Ara aquesta paraula, *èxit*, em sembla estúpida, però en aquell moment em donava força per fugir.

No t'he dit mai que a l'escola, quan a classe de gimnàstica els alumnes havien de formar equips, gairebé sempre per jugar a futbol o a handbol, a mi no m'escollien mai, cap equip no em volia. (No m'entristeix explicar-t'ho avui, no et vull fer llàstima, només vull que ho sàpigues, res més: *remuntar el temps.*)

És una de les escenes més banals i més esperades del patiment d'un nen, a tothom li fa l'efecte que ha vist o ha sentit aquesta escena milers de vegades a la literatura o al cinema, i tot i així era una de les escenes que em feien més mal.

L'escena era sempre la mateixa: s'escollien dues persones per formar dos equips que en acabat s'haurien d'enfrontar. El gimnàs feia olor de plàstic, el revestiment brillant del terra desprenia una fortor violenta i fastigosa que es barrejava amb la de la suor. Els dos alumnes que havien estat designats per formar els dos equips, gairebé sempre dos nois, havien d'anar dient noms, ara l'un ara l'altre, i la persona que sentia pronunciar el seu nom es posava en fila darrere el noi que l'havia cridat.

El grup dels que no havien estat escollits s'anava encongint, al meu voltant els cossos desapareixien. Al final, quan ja només quedava jo, quan el meu nom era l'únic que no havien pronunciat, un dels dos capitans d'equip arronsava les espatlles i exhalava: «Vinga va Eddy», i jo notava la decepció dels altres per tenir-me amb ells, al seu equip, totes les mirades clavades en mi.

No patia perquè no m'haguessin escollit, sinó perquè els altres em veiessin com el que no escollia ningú. Sovint, quan m'afegia al grup que m'havia hagut d'acceptar, algú xiuxiuejava «tenim un marieta a l'equip estem morts

perdrem segur». L'adult que ens vigilava feia com si no ho hagués sentit.

La mateixa escena es va repetir, exactament idèntica, gairebé sense cap variació, diverses desenes de vegades durant la meva infantesa.

El mateix to, la mateixa veu, la mateixa decepció mentre deien el meu nom.

Tampoc no et vaig dir per què no havia volgut anar a esquiar amb l'escola. Era un viatge que s'organitzava cada any per als alumnes de cinquè, una setmana d'esquí per un preu irrisori, a penes cinquanta euros, i fins i tot aquells cinquanta euros es podien demanar als serveis socials. A la regió no hi havia gairebé cap família que tingués prou diners per pagar-se un viatge d'esquí, per a la majoria era l'única vegada a la vida que se n'anirien de vacances, l'única ocasió per allunyar-se uns quants dies del fred humit del nord de França.

Jo t'havia dit que no hi volia anar. Tu hi vas insistir. Vaig tornar a dir que no, em vaig aferrar al meu refús. No ho entenia ningú. Jo mentia, deia que no em venia de gust i que l'esquí no m'interessava i tu et posaves nerviós, deies que no ho sabia, que no podia dir que no m'agradava perquè no ho havia provat mai.

No et vaig dir que no hi volia anar perquè sabia que allà els dormitoris eren col·lectius, que dormiria uns quants dies seguits a la mateixa habitació que altres nois de l'escola, i que aquells nois eren els que em tractaven de marieta al pati, els que em ventaven clatellots al passadís, entre classes, sense cap motiu, només per divertir-se, els que em ficaven notetes a la cartera, «More't, marieta», que eren els

mateixos que bufaven de decepció quan m'havien d'acceptar en el seu equip.

No et vaig dir mai que no volia anar a esquiar perquè tenia por. Perquè aquells nois em feien por. No et vaig dir que, per descomptat, com qualsevol nen jo somiava amb veure la neu i la muntanya.

El que encara no sabia era que els insults i la por em salvarien de tu, del poble, de la reproducció idèntica de la teva vida. Encara no sabia que la humiliació m'obligaria a ser lliure.

La casa de la infantesa.